

KWIECIEŃ

Kalendarium kwiecień 1983

10

- Polish Defender Force, organizacja utworzona w Nowym Jorku w celu obrony polskich działaczy opozycyjnych, zamieszcza w „New York Times” apel o uwolnienie więźniów politycznych w PRL, podpisany przez 27 znanych osobistości ze świata nauki i sztuki.

14

- Lech Wałęsa otrzymuje tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Harvarda. Redakcje szwedzkiej „Dagens Nyheter” i duńskiej „Politiken” przyznały Przewodniczącemu NSZZ „Solidarność” nagrodę 50 tys. koron za walkę o prawo do życia w wolności i prawdzie. L. Wałęsa przekazuje tę sumę na cele obrony praw człowieka w Polsce.

15

- Z rzeki zostają wyłowione zwłoki 21-letniego Bogusława Podboraczyńskiego, działacza podziemnej „Solidarności” z Nisy, zaginionego 14 III.

16

- Uroczysta msza św. z okazji rocznicy powstania w getcie warszawskim w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu, odprawiana przez ks. Jerzego Popiełuszkę. Po mszy Jan Józef Lipski mówi o nowych aspektach powstania w getcie.

17

- W wypadku samochodowym ciężko ranny zostaje ks. Stanisław Kowalczyk - o.

Honoriusz, dominikanin, duszpasterz akademicki z Poznania. Umiera 8 V. Okoliczności wypadku wskazują na SB jako sprawców zamachu.

- Nieoficjalne obchody 40. rocznicy powstania w getcie z udziałem ok. 1100 osób. Przemawia Janusz Onyszkiewicz, który zostaje potem zatrzymany. Dostęp do pomnika i Umschlagplatzu blokują gęste kordony MO. [Lech](#) Wałęsa zostaje zatrzymany w drodze na uroczystość i osadzony w komisariacie w Olsztynie.

20

- Podczas śródowej audiencji Jan Paweł II apeluje do młodzieży polskiej, by nie myślała o emigracji: *Pani Jasnogórska! Zachowaj te młode umysły i mocne ręce dla wielkiej sprawy wspólnej, której na imię Polska.*

21

- TKK NSZZ „Solidarność” na wniosek Zespołu ds. Kultury po raz pierwszy przyznaje Nagrody Kulturalne „Solidarności” za lata 1981/1982. Mają one charakter wyróżnień honorowych. Otrzymują je: Ryszard Bugajski – za reżyserię filmu *Przesłuchanie*, Jerzy Jarocki – za reżyserię spektaklu *Mord w katedrze*, Krzysztof Kieślowski – za reżyserię filmu *Przypadek*, Marek Nowakowski – za tom opowiadań *Raport o stanie wojennym*, Andrzej Piekutowski – za film *Chłopi '81*, Jan Polkowski – za twórczość poetycką, Janusz Zaorski – za reżyserię filmu *Matka Królów*, Zbigniew Zapasiewicz – za rolę Łunina, anonimowy autor piosenki „Idą pancry na Wujek”, Lech Bądkowski – za twórczość literacką i publicystyczną oraz za redagowanie tygodnika „Samorządność”, Ryszard Bugajski, Tomasz Jastrun – za twórczość poetycką w okresie stanu wojennego, Jan Krzysztof Kelus – za piosenki z ostatnich lat, Andrzej Szczepkowski – za rolę w sztuce *Ambasador S. Mrożka*, [Teatr Ósmego Dnia](#) – za spektakl *Mandelsztam*.

23

- Aresztowany zostaje Józef Pinior, przewodniczący dolnośląskiego RKS i członek TKK. Solidarność Walcząca nie dopuszcza do objęcia funkcji przez wyznaczonego przez J. Piniora następcę, podejrzewanego o kontakty z SB. Nowym przewodniczącym RKS zostaje Marek Muszyński, któremu SW udziela wsparcia w odbudowie osłabionych aresztowaniami struktur RKS przez jego nowego szefa, Marka Muszyńskiego.
- W Gorzowie Wielkopolskim powstaje podziemna organizacja Ruch Młodzieży Niezależnej. Założycielami są Marek Rusakiewicz i ukrywający się Krzysztof Sobolewski.

- Z listu załogi gdańskiego Elmoru do Rady Państwa:

[...] Nie znamy się na wyższej polityce i nie rozumiemy, jakie ważne względy państwowe wymagają krzywdy człowieka, i to powszechnie znanego z uczciwości. „Solidarność” została zdelegalizowana, ale nikt nie zdjął z nas moralnego obowiązku obrony naszego kolegi [...]. Wobec dalszego przetrzymywania w areszcie takich ludzi jak Andrzej Gwiazda deklaracje o zgodzie narodowej okażą się gazetowym frazesem. [...]

- Andrzej Gwiazda został internowany 13 XII 1981; decyzją Naczelnej Prokuratury Wojskowej 23 XII 1982 został aresztowany i oskarżony o próbę obalenia ustroju państwa.

- SB, podszywając się pod Radio Solidarność, wzywa do odwołania manifestacji 1-majowych:

[...] Wiemy o przygotowaniach ZOMO i wydanych rozkazach, wiemy, do czego są zdolni i jakie skutki może pociągnąć za sobą szarża tych, którzy mieniają się stróżami porządku publicznego. Nie chcemy ofiar w przededniu wizyty Papieża – Polaka. W tej sprawie Komitet Organizacyjny Obchodów 1 Maja NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze podjął decyzję o zmianie formy naszego protestu.[...]

- Radio Solidarność Świdnik, którego pomysłodawcą i szefem jest ślusarz z WSK Świdnik - Henryk Gontarz, nadaje pierwszą audycję. Radio będzie pracowało przez 5 lat (do 1988) i nada 43 audycje; od 14 II 1984 na ścieżce fonii TVP, z mocą 62 W.